

Statenbrief

Datum

7 april 2020

Zaaknummer

2020-003092

Inlichtingen

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 4

Onderwerp

Aanpak monumentaal Gelders erfgoed

Portefeuillehouder

Peter Drenth

Ambitie en thema

Ambitie 3 Natuur en Cultuur

Thema:

Cultuur en Erfgoed

Doel van deze brief

Gedeputeerde Staten verzoeken Provinciale Staten om:
de inhoud van deze brief voor kennisgeving aan te nemen (informatieplicht)

1 Inhoud voorstel (beoogd resultaat/doel)

Provinciale Staten in kennis stellen dat we, vooruitlopend op de uitgangspuntennotitie over het algemene beleid voor Cultuur en Erfgoed 2021-2024, een nieuwe werkwijze voor de aanpak van monumentaal erfgoed willen hanteren en de subsidieregeling Functioneel Erfgoed in aangepaste vorm in augustus 2020 willen openstellen.

2 Aanleiding

Op 17 september 2019 zonden wij u de statenbrief (PS2019-656) "Provinciale aanpak monumentaal erfgoed" waarin wij u een aantal bespreekpunten hebben voorgelegd. De aanleiding vormde onder andere de Statencommissie (BOC) van 13 februari 2019. Daar is gesproken over het verloop van de subsidieronde 2019 voor de regeling "Functioneel Erfgoed" en het feit dat met het beschikbare budget voor de restauratie van monumenten via loting slechts de helft van de op de dag van openstelling van de regeling ontvangen (volledige) aanvragen kon worden gehonoreerd. Over genoemde statenbrief heeft u een aantal keren van gedachten gewisseld.

Gelet op de met u gemaakte afspraak (in genoemde commissievergadering) om het gesprek aan te gaan over een vervolg op de subsidieregeling én om te voorkomen dat er dit jaar weer om subsidie geloot moet gaan worden, hebben wij de regeling Functioneel Erfgoed voor 2020 nog niet

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

7 april 2020

Zaaknummer

2020-003092

Blad

2 van 4

opengesteld. Uitzondering hierop is de subsidieregeling voor onderzoek naar restauratie, herbestemming en verduurzaming van monumenten welke op 1 april jl. weer is opengesteld.

De laatste keer dat monumenteigenaren bij de provincie konden aankloppen voor subsidie was 4 februari 2019. Met regelmaat ontvangen wij weer verzoeken om over mogelijke provinciale steun voor nieuwe projecten in gesprek te gaan. Wij willen daarom in augustus 2020 de regeling alsnog openstellen. Maar dan wel met aangepaste voorwaarden, als onderdeel van een nieuwe aanpak waarbij er naast subsidie een breed palet aan instrumenten aan monumenteigenaren wordt aangeboden. Met deze Statenbrief informeren wij uw Staten op welke wijze wij dit gaan doen, geïnspireerd op de aanpak SteenGoed Benutten.

3 Bestaand beleid c.q. kader

We gaan aan de slag met een aanpak welke zowel past binnen het geldende beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017-2020 “Beleef het Mee” als binnen de ambities welke in het Coalitieakkoord 2020-2023 zijn geformuleerd. We sluiten aan bij andere provinciale programma’s zoals Leefbaarheid, waar verbindingen en samenwerkingen te vinden zijn om de omgeving (be)leefbaarder te maken. We helpen met advies en inhoudelijk ondersteuning, met het koppelen van aanvragers aan kennispartners, met het aanbieden van leningen en, daar waar het echt nodig is, met subsidies. Met als doel om de restauratie, herbestemming en/of energieaanpak mogelijk te maken.

Op 26 november 2019 zonden wij u de “Startnotitie aanpak cultuur en erfgoed” (PS2019-838) om van gedachten te wisselen over de beleidsperiode 2021-2024 van het programma Cultuur en Erfgoed in de volle breedte. Deze Statenbrief loopt vooruit op de uitgangspuntennotitie die we voor het programma Cultuur en Erfgoed in de volle breedte aan het voorbereiden zijn. Wij verwachten u vóór de zomer 2020 deze uitgangspuntennotitie te kunnen voorleggen. In die uitgangspuntennotitie zullen wij onder andere ook in gaan op onderwerpen als een kerkenvisie, de ondersteuning van moleneigenaren, ondersteuning voor gemeentelijke monumenten, gebiedsgerichte verduurzaming van monumenten, erfgoeddeals en de samenwerking binnen de erfgoedalliantie.

4 Argumenten/afwegingen/risico’s

Wij zijn met de informatie, adviezen en wensen welke wij onder andere bij uw Staten, bij de Alliantiepartners, gemeenten en monumenteigenaren hebben opgehaald, aan de slag gegaan met een aanpassing van de werkwijze en het instrumentarium. Hoewel wij de voorgenomen bijeenkomst met gemeenten, monumenteigenaren en alliantiepartners over dit onderwerp op 13 maart jl. vanwege het advies van de RIVM (COVID-19) niet hebben laten doorgaan menen wij toch voldoende input te hebben ontvangen (op Sprekend Gelderland bijvoorbeeld) van relevante partners om een volgende stap te maken.

Datum

7 april 2020

Zaaknummer

2020-003092

Blad

3 van 4

In de nieuwe werkwijze stellen we de opgave centraal en niet het instrumentarium of het geld. Bij voorkeur zijn we al vroegtijdig bij projecten betrokken zodat we samen met onze partners kunnen kijken hoe we het project verder kunnen helpen. Soms is dat bijvoorbeeld de inzet van expertise over verduurzaming, een andere keer is het ondersteuning bij een haalbaarheidsonderzoek naar herbestemmingsmogelijkheden en weer een andere keer is dat informeren over leningen. Financiering is het sluitstuk van het proces dat gezamenlijk wordt doorlopen. Wanneer er sprake is van een sluitende businesscase dan is een lening het beste instrument. De investering verdient zich namelijk terug. Als er geen sprake is van een sluitende businesscase (onrendabele top) of wanneer er überhaupt geen verdienmodel te maken is, dan kunnen we projecten met subsidie helpen.

5 Financiële consequenties

In eerste instantie gaan we in 2020 uit van een beschikbaar budget voor restauratie, herbestemming en energieaanpak van €5 miljoen. Voor deze middelen is dekking binnen de begroting 2020 van Ambitie 3 thema Cultuur en Erfgoed. Of we dit bedrag daadwerkelijk nodig hebben, is grotendeels afhankelijk van de duur van de COVID-19 maatregelen. We kunnen ons voorstellen dat sommige monumenteigenaren hierdoor wellicht hun project moeten uitstellen. Aan de andere kant is er altijd veel vraag naar financiële ondersteuning en waren de reguliere jaarlijkse budgetten niet toereikend. Mocht bijvoorbeeld blijken dat er extra middelen nodig zijn, dan komen we hier bij u op terug. Voor het benodigde budget in 2021 zullen wij u bij de begroting 2021 een voorstel voorleggen. Tevens zullen wij daarbij een voorstel doen voor een extra storting bij het Nationaal Restauratiefonds (NRF).

6 Proces en evaluatie

We zijn inmiddels met een aantal monumenteigenaren in gesprek en volgen daarbij de nieuwe werkwijze. Daarnaast voeren we gesprekken met onze externe partners zoals het NRF. Met dit fonds gaan we in gesprek over de aanpassingen van de voorwaarden van het huidige Gelderse restauratie fonds. In augustus hopen we de aangepaste subsidieregeling vast te kunnen stellen. Wij zullen u begin 2021 op de hoogte stellen van onze eerste resultaten met deze aanpak.

Tot slot:

Bij de beeldvormende en oordeelsvormende sessies rond de statenbrief (PS2019-656) "Provinciale aanpak monumentaal erfgoed" zijn door een aantal van u vragen gesteld over de Gelderse Erfgoed Monitor en over samenhang tussen de Gelderse aanpak met leningen en subsidies zoals die door Rijk en gemeenten beschikbaar worden gesteld. Indien er bij u belangstelling bestaat kunnen wij rond de zomer, voor zover dit mogelijk is vanwege COVID-19, een informatiebijeenkomst over deze twee onderwerpen voor u organiseren. We blijven u graag actief betrekken bij de aanpak voor monumentaal Gelders erfgoed.

Datum

7 april 2020

Zaaknummer

2020-003092

Blad

4 van 4

Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends - Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst - secretaris

Bijlagen:

Bijlage aanpak monumentaal Gelders erfgoed